

ZEMPLÉNI LAPOK.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Főút 9. szám

hova minden a lap szellemi részét illető közlemény, valamint az előfizetési s hirdeményi pénzek is küldendők.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

Társadalmi hetilap,
főtekintettel Zemplénmegye érdekeire.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . . . 3 „ „
Negyedévre . . . . . 1 „ 50 „
Néptanítóknak és körjegyzőknek egész évre . . . . . 4 „ „
A hirdetési díjak, a hirdetési rovat élén látható díjszabályzat szerint számíthatnak

Felelős szerkesztők s kiadótulajdonos társak:

BORÚTH ELEMÉR

HORNYAY KÁLMÁN.

Tanuljunk cselekedni!

A közjogi kiegyezést követő évek lázas tevékenységét s rohamos alapítási mozgalmait, egy a közélet minden terén, keleti ragályként terjedő közönyösség, aléltás váltá fel s napról-napra aggasztóbb mérveket ölt — a közszellem mindinkább hanyatlik, elfásultak a keblek és érzéktelenné váltak minden iránt, mi üdvös és jó, bármily életre való indítvánnyal lépjen elő valaki, szóval vagy írásban, az olvasó vagy hallgató első percében helyeslő figyelemmel kíséri; de már a következő pillanatban, sötét felhőkként vonulnak keresztül lelkén a közelmúlt évek szomorú tapasztalatai, a csalódások egész láncolata, eltompult érzékei nem buzdulnak, nem lelkesülnek többé semmiért — s ha áll az, hogy a nemzetek életében nem létezik megállapodás, csak vagy haladás vagy hátrálás, úgy — bármennyire nehezen esik e végzetes szót kimondanunk — tagadhatatlan, hogy s ü l y e d ü n k ! Kereskedelmi forgalmunk alig mutat életjelt, iparunk pang, parlagon hever, sinlő hitelügyünk egy lépést sem tesz a javulás felé, adó és adósság már elviselhetetlenül nyomják vállainkat, bukás bukást ér. Pedig elmúltak már azon idők, midőn egy nemzetnek a hősi elszántság s nemes lovagias tulajdonok elegendők voltak, a többi népek sorában helyet biztosítani számára, ma a materializmus korszakát éljük, ma csak azon nemzet vivhat ki magának elismerést, tekintélyt és jövőt, mely az anyagi jólét terén is mutathat fel eredményeket, talaja termékenységét a lehetőségig fokozni, iparát fejleszteni és kereskedelmi forgalmát emelni képes, — melynek egyes tagjai, nem ismernek erejüket meghaladó fényűzést, hangyaszorgalommal munkálkodnak öröklött vagy szerzett vagyonukon, fillért fillérhez raknak, fiaikat nem dandyknak vagy sine curák után hajhászó nagy uraknak nevelik; de nem szégyenlik őket derék élelmes kereskedőkkel iparosokká képezni, kik aztán a nemzet erejét gyarapítják, a váratlan elemi csapásokat nagyobb rázkódttatás nélkül elviselhetik — nem szorulnak úzsora kölcsönre s az ősi birtok nem száll át idegen kezre.

Fájdalommal kell constalálnunk, hogy nálunk mindeddig még nem sikerült, a közszellemet ily irányba terelni, sőt a fent jelzett sajnos apátia, a javításra célzó kezdeményezési kísérletek sikerét is eleve meghúsiítja, — De nem szabad csüggednünk, nehéz küzdelmek árán sikerülend társadalmunkat jelen állt állapotából fölébreszteni. — Mint egy nehéz beteg hű családja aggódva lesi annak minden mozdulatát s a javulás leghalványabb jeléből reményt merít és erőt drága betegének további ápolásához, úgy a hazafi kötelessége, minden észlelhető mozzanatot, melyben a jobbravaló törekvés nyilvánul, figyelmes tanulmányozása tárgyává tenni s a levont tanulságot saját körében alkalmazni, a köz javára hasznosítani, kivált ha ez oly téren történik, melyen még eddig idegenek vagyunk de melynek meghódítása reánk nézve életkérdés s erre igen becses alkalmat nyújt nekünk a teljesen sikerült székesfehérvári orsz. kiállítás története, ha tekintetbe vesszük, hogy ezen nagyszerű vállalat felülről alig részesült anyagi, vagy csak erkölcsi támogatásban is — mint ezt maga a keresk. miniszter a megnyitás alkalmával beismeré, — há látjuk, hogy egy szakfőnökötől támogatott, tettekéssz nemes főúr buzgalma, társadalmi uton ily sanyaru időkben, mily impozáns művet volt képes létesíteni, — lehet-e még kételkednünk aziránt, hogy ha azon osztály, mely századok óta az első szerepet viszi hazánkban, megértve a kor intő szavát, az egyes vidékek és szakok körében megpendített és jónak talált eszméket felkarolná, hatalmas összeköttetési befolyásával istápolná — lehet-e még kétkednünk, hogy rövid idő alatt, közéletünk egészen más alakot öltene; a mai csüggedést bizalomteljes reménykedés, az aléltást pezsítő élet váltaná fel? Hisz annyi a munka, annyi a tenni való! — eszmék, tervekben sem szűkölködünk, csak hozzá

kell látnunk komolyan a munkához s minden várakozást felülmuló eredményeket lehetne elérni!

Nem szándékozunk jelenleg részletekkel foglalkozni, csak borászatunkat említjük, ha a mi Hegyaljánk angol vagy francia birtok volna, valóságos kincsbányát teremtenének belőle, míg mi még tengődni sem bírunk mellette, noha már számtalanszor lettek megjelölve az utak és módok, melyeken haladva, biztos cél felé közeledhetnénk; de nem akadt még eddig egy hivatott kezdeményező sem, ki az eszmét felkarolva tette buzdult volna.

Mint tudjuk f. é. Szeptember havában a nemzetközi szőlészeti társaság évi közgyűlését hazánk fővárosában fogja megtartani, mely alkalommal Tokaj hegyaljánkra is szándékoznak kirándulást tenni s miután számos külföldi vend részt e kirándulásban, igen czélszerű volna akkorára egy szőlészeti és borászati kiállítást rendezni s vajjon nem lehetne e azon szerencsés alkalmat az annyira szükséges, társulási mozgalom megindítására felhasználni?

Igen örülnénk ha ezen kérdéseinkre tettekkel válaszolnának az erre hivatott körök.

Weisz Ármán.

*) E fontos körölményre felhívjuk olvasóink figyelmét.

A társadalmi fensőbbbségről.

(Czikkorozat.)

V.

A letűnőfélben levő magyar társadalmi fensőbbbséget említők. Említők alapfeltételeivel s az 1780-as és 1849 utáni létkérdés ellen irányzott nyílt és allatosos támadásokkal együtt. Mondók, hogy a nehéz megpróbáltatás furfangos és ármányos periodusai a nemzeti becsület s fajunk fensőbbbségi diadalára fejlődtek ki, s apotázisuk lett az a szelid csendes béke, melyet a nemes és becsületes munka jutalmául adtak nekünk embereknek a rólunk gondoskodó istenek.

Ámde változtak a körölmények. Mostoha idők és az abban jött sulyos csapások majdnem minden nemének következtében éppen mi folyvást szegényedtünk. Testvér nemzetiségeink pedig gazdagodtak. Becsületes uton-é, vagy a jog és morálérzet rut megvetésével — az már más kérdés, csak az a fő dolog, hogy a mi rovásunkra gazdagodtak. Gazdagodtak s gazdagodni folyvást és haladnak a művelődésben megállapodás nélkül. És annál biztosabban haladnak e téren és kevesebb megéröltetéssel szemközt velünk, amennyivel gazdagabak nálunknál. Mert nemcsak a polgári jogegyenlőség, mely a haza minden befogadott lakosát feljogosítja befolyásának érvényesítésére, de főleg a hasonlíthatlanul előnyösebb anyagi jólét az az emeltyü és alkalom egyszersmind, mely a különféle és együvé rendezett nemzetiségek szabad fejlődésében az előnyt és sikert biztosítja, kima-radhatlanná teszi.

Igy állván a dolog, nem az többé a főkérdés reánk nézve, hogy hát századokon át mi voltunk-e a helyzet urai, hanem az, hogy miképpen maradhatunk továbbra is és folyvást a helyzet urai?

A felelet egyszerű és világos. Szálljunk versenyre!! Versenyre az anyagi és szellemi téren. Az anyagi és szellemi munka öntudatos sürgölődéseivel és csüggedetlenségével. Ezt diktálja mindnyájunknak társadalmilag mostanában kétes helyzetünk, ezt javallja nekünk, ezt követeli tőlünk emberi természetünk s rendeltetésünk. — Az anyagi és szellemi munkát. — Az anyagit, mely magát a természetet, és a szellemit, mely magát az embert mint cselekvő s öntudatos (ismerő) szellemet célozza. Egyszóval a munkát, mint a birtok és értelmiség szociális küldetésének közvetítőjét, folytonos alkalmát, vagy mint Smith Ádám nevezi „a javak szerzésének főforrását.”

Azonban a munka, mint emberi szorgalom, csak úgy lehet sikeres és a társadalmi fensőbbbség emelését tekintve hivatásszerű, ha az ügyesség-

gel és helyes felosztással van egybekötve s okos támogatásban is részesül.

Csak az ügyes, helyesen felosztott és okosan támogatott munka biztosítja egyik félnek a másik fölött, egyik fajnak a másikávali versenyében a socialis elsőbbség alapfeltételeit s az ezekhez forradott boldogulást, mit más szóval a helyzet uraskodásának is neveznek.

Egy ügyes munkás kéz többet végez hat ügyetlennél. Sok kéz hamar kész lehet, de nem következő, hogy annyi erő eredménnyel is, mint egypár ügyes kéz. Hát még egy társadalom méhkasában a sok ügyes munkás?... Ha igaz az ugymond egyik kitűnő publicistánk, hogy ezer tudatlan ember nem pótolhatja egynek a tudományát; ha igaz az, hogy egész rakás ügyetlen vadász nem ejt el annyi vadat, mint egyetlen egy ügyes; ha igaz, hogy kik uszni nem tudnak, bármi nagy számmal lépnek is el partját a folyamnak, melyben valaki fuldokol, mégsem használhatnak annyit, mint egyetlen egy ügyes uszó: ugy, példalhalmozás nélkül meggyőződhetünk mindnyájan arról, hogy a munkának sikere éppen azon ügyességtől függ, melylyel munkálkodunk. A munka-ügyesség a jó sikerhez kívántató szükséges tényezőket teljes tudával bír s az őket megillető méltánnyal van irántuk. Nem félszeg, nem önző, nem hamiskodó; mert mindezen emberi attributumok ama gyűfoglalomnak variánsai, melyek a jó sikert magukban rejtőztető körölmények nem tudásából válnak ki. Ha pedig az ügyes munkás és az ügyetlen közötti párhuzamban számításba vesszük még azt a tapasztalatot is, hogy mindkettő élete fentartatása majdnem egyenlő quantumot kénytelen felemészteni: legott az ügyes dolgozó előnye amazokéhoz képest hasonlíthatlanul szembeötlő. Következőleg ugy fizikai, mint moralis hasznavehetőségük kizárólagossága is.

Tehát a socialis előbbkelőség versenyében ügyes munkásokra van szükségünk.

Ilyen ügyes munkásokat pedig csak a helyes munka felosztás nevel.

A munka felosztás — egyetértve a legtekintélyesebb nemzet-gazdászokkal — nevezetesebb tényező az emberiség életében, mint sokan hiszik. Az, Smith Ádám szerint, nemcsak a nemzeti vagyionosság alapja, hanem a társadalomnak kezdete is. Mert munkafelosztás nincs, nem lehet ott, hol az ember maga magának él.

Legelőbb ugy oszlott fel a munka, hogy a földmívelésre az ipari foglalkozás, majd a kereskedelem következtek. A két első munkakör volt sok időn át az emberi szorgalomnak az a két emelője, mely legtöbb embert táplált. Az utóbb kifejlődő kereskedelem pedig lett nemcsak a kettő közötti hatalmas közvetítő, hanem egyszersmind mód is arra nézve, hogy az egymástól távolosokat közelebb hozza egymáshoz s benső és folytonos érintkezésben is tartja egymással.

Mi azonban most nem ezt a munka felosztást, hanem azt akarjuk hangsúlyozni, mely az egyes munkakörök periferiájában foglaltatik.

Mert ez nem a nagytermészetet, hanem éppen csak az ember bel- és külvilágát (a mikro kosmoszt) célozza. Célozza pedig azon lokalis természeti sajátságok és adományok megfigyelésével, illetve okos felhasználásával, melyek az egyes vidékektől szinte elválaszthatlanok. Hogy példával éljek: a mi vidékünknek természeti jellegit tekintvén nagyban, ugy találjuk, hogy az mind a földmívelésre, mind a gyári- és kézi iparosságra — következőleg a kereskedelemre is szolgált kontingenst. Megyénkben tehát a munkának, mint emberi szorgalomnak, okvetlenül és természetsszerűleg a három említettük fő irányra kell osztódnia. Kétséget sem szenved, hogy így nagyban véve fel a dolgot ugy a mezeieik munkálásának, mint az iparosságnak lükettő és elevenítő ere a kereskedelem lenne. Más oldalról tekintve azonban a dolgot, nevezetesen pedig az egyes lokalis természeti viszonyokon alapuló munkaköröket az emberi bel- és külvilághoz viszonyítva: egészen más tapasztalatra jutunk és más eredményekhez érünk. Az ujhelyi társadalom igényei például egészen mások, mint pl. a pichnyei, vagy mint én tudom melyik vidéki együgyü, kü-

dekeit olyan külföldi charlatanoknak, a kik eddig is a magyar nemzet testéhez emésztő féregként tapadtak.

A magyar előkelők s magasabb képzettségű s állású férfiaknak, különösen pedig a megyékben a megye vezetésével megbízott főuraknak kötelességük tehát első sorban s az általános anyagi érdekek szempontjából a kiállítások rendezését feleleveníteni s a nép minden rétegei között azt hatványozottan előmozdítani s államilag támogatni. A közgazdaság szakmájának bármely terén hivatott termelők, kötelezettek ellenben: az ország, a nemzet általános közművelődési céljainak megfelelőleg legjobb minőségű s versenyre képes terményeiknek tömegesebb bemutatása s kiállítása által fel-tüntetni Magyarország munka s ipari képességének valódi erő fokát; míg végre a látogató vagyis a fogyasztó közönségnek erkölcsi s hazafiai kötelessége a hazai ipart hozzájárulásával támogatni, fejlesztő képessé tenni és a működő szakembert anyagi támogatásai által fokozott munkásságra s újabb találmányokra serkenteni, ösztönözni; egy-szóval: a hazai érdekeket holmi egyéni képzeleten alapuló elfogultság miatt a külföldi érdekeknek fel nem áldozni.

Igy tettek a francziák is, akik könnyű véruk dacára hazafiasságokkal nem nagyon dicsekvő szá-jhősök, hanem államuk s nemzetük érdekében dol-goznak, mint valódi hazafiak és az tette lehetővé nekik, miszerint előnyomul ellenüknek a zsarolt 5000 milliárdot idő előtt kifizessék és az előnyo-muló felett erkölcsileg: az egész világ művelt népe által beismert s elvitáztatlan győzelmet arassanak.

A kiállítás minden tekintetben egyik legfőbb tényezője a közművelődés terjesztésének. A látogató közönség nagyszáma, épen oly nagy téren is válik faktorává a modern közgazdaság gyakorlásának. A londoni 1851-ik évi nemzetközi kiállítás példaul 6 millió látogató egyént fogadott kristály palotá-jában; a párizsi 1855-ik évi kiállítás 4 1/2 millió népességet számlált és hazánkban az 1876. évben Szegeden tartott „országos kiállítás” — térein mintegy 80,000 egyént fordult meg az ország kül-lönböző népeiből. A látogatók összes számát pedig, melyek eddig a rendezett összes kiállításokon részt-vettek mitegy 36-40 millióra becsülik, mely így meghaladja az osztrák-magyar birodalom népessé-geinek számát.

Vajjon e látogatóknak nagy tömege, áldozott volna e fáradságot nyughatatlanságot s anyagi kiadásokat egy oly vállalat megszemléletére, mely részére némi anyagi erkölcsi, vagy szellemi hasznot nem biztosított volna?

Valóban nem!

Vajjon tehát mily oriai számmal fejezhető s jelölhető meg azon kincstő me g, melyet a látogatók nagy értelmisége, a tudomány, az erkölcsi, a politikai, a szoros értelemben vett ipar-, kereskedelem-s közgazdaság általános térein szerzett, önmagának biztosított; és az összes emberiség érdekeiben, javára közvetve s közvetlenül terjesztett és a közművelődés ezen általános szerzeményeit mintegy észrevétlenül az egyes országok népeivel szintegy megosztani törekedett?

Kitudná ezt kiszámítani, avagy csak közeli-tőleg is meghatározni?

Valóban senki! de mindanyian érezzük, hogy e kincsekből megkaptuk osztályrészüket s melyet szép hazánk érdekében másokkal szinte megosztani legszentebb hazafiai kötelemünk egyikét képezi!!!

.....k.....s.....s.....

Népnevelés.

Polgári-iskola kérdése.

III.

Azon cél, melyet a mi polg. iskoláink magok elé tűznek (de ritkán követnek,) t. i. egy értelmes közép osztály képzése, sokkal biztosabban, kevesebb költséggel volna elérhető felső népiskolák által, mert oly intézetek, melyek elfogulatlan tanfériak öszinte nyilatkozatai szerint csak középtanodai tanfolyammal egybekötve állhatnak fen — (pedig a legtöbb polg. iskola ilyen¹⁾ —, nem lehetnek a polgári osztály képzésének igazi hordozói. A polg. iskola tanterve merev, csak oly irányban enged változtatást — mely által állása kétségé válik: középtanodai irányban. A felső népiskola tanterve könnyebben alkalmazható a vidék viszonyaihoz s elnevezhető lenne földmives vidékeken földmives iskolának, iparos vidéken ipariskolának, bányavi-déken bányász iskolának, kereskedő vidékeken (alsó) kereskedelmi iskolának. Nagyobb városokban több felsőnépiskola is lenne felállítható (külön p. a ke-reskedők, külön az iparosok részére sat.) míg kisebb városokban könnyen egyesíthetők volnának e külö-nböző szakok egy egységes felső népiskolában. Ily intézetek lennének igazi hordozói azon célznak, melyet a minister úr — ha intentióját jól magyaráz-zom —, az ipari szakoktatás által tervez²⁾

Az elemi népiskola általános tanintézet; az a száz meg ezerrétü élet specialis igényeit nem veheti mind tekintetbe, hanem az általános nép-műveltség alapjait rakja le s a nemzet fiainak nagy része egyedül itt nyeri iskoláztatását; minél magasabb ez általános, a nemzet legalsó osztályá-ra is kiterjedő képzés, annál nagyobb, annál álta-lánosabb a nemzeti műveltség, mely nem a maga-sabb iskolák, hanem épp az elemi-iskolák helyzetétől

függ s a szerint ítéltetik meg. Ez általános kép-zésre már csak négy évet az (elemi-iskolában) s ezen felül hat évet fordítani a szakképzésre (a polg. iskolában) visszas dolog; sokkal helyesebb az általános képzésre fordítani hat évet az elemi zésre már csak négy évet az (elemi-iskolában) s ezen felül hat évet fordítani a szakképzésre (a polg. iskolában) visszas dolog; sokkal helyesebb az általános képzésre fordítani hat évet az elemi népiskolában s aztán a felső népiskolában három éven át általános ismereteik kibővítése, megszilár-dítása mellett előkészíteni az iparos, földmives dalom, hogy a felső népiskolák padjai üresek lennének, egy részről nincs megerősítve a tapasz-talat által, más részről oly baj, melyben a polg. iskoláknak a felső népiskolával párhuzamos osztá-lyai is színlődnek. Hiszen épp ez által követett el törvényhozásunk anticipációt, hogy szabályozott oly dolgot, melynek befogadására nálunk a talaj nem volt kellőleg előkészítve. A porosz Bürgerschule, Mittelschule — féle intézeteket az élet igényei hozták létre s csak azután következett a törvény általi szabályozás, a már meglevő ügy fejlesztése. Nálunk azon körülménynek, hogy az elemi iskolai képzés általánossá tétele előtt erőltetve akarjuk a elsőb népoktatást meghonosítani, az lett a kö-etkezménye, hogy a felső népoktatási tanintézetül szánt polgári iskola középtanodává alakult.

Ine! azon eredményre jutottunk, hogy a polg. iskola felső népiskolával helyet-tesítendő, mert ez a közép polgári osz-tály képzésének igazibb hordozója.

¹⁾ Jegyzet. Has. az államtitkárnak a közokt. minister által egybehívott enquete-n a Pesti Naqló 104-ik számában közzölt nyilatkozatát.

²⁾ Érdekes összehasonlítani a porosz ministerium által 1872 okt. 15-én a Mittelschule-k számára kiadott szer-vezetet, melynek 2-ik pontjában ez olvasható: Wo die loca-len Verhältnisse eine besondere Berücksichtigung des Acker-baus, Fabrikwesens Bergbaus, Handels, oder der Schifffahrt in dem Lehrplane bedingen, sind die erforderlichen Aederun-gen in demselben vorzunehmen.

Szöllőbirtokosaink figyelmébe.

(Czelszerü borsajtó.)

Ifj. Szabó János gazdasági gépész-asztalos, ki Budapesten nagyobb gépgyárakban képezte ki magát szakmájában, kitünő s eddig minden más borprések-nél czelszerűbbnek bizonyult kettős könyvű nyomású borpréseket készít a Leszich Miksa miskolczi gép-gyáros ismert s általa egyes részleteiben módosított rendszer szerint. — A tavali szüret alkalmából bebizonyult, hogy az e szerkezetű prések oly tö-rkölyből, mely más legújabb találmányu hason gépek-ből dobatott ki, még 15—20liter mustot voltak képesek kiszajtolni. — Kisebbs fajuk 90 frt, középsze-rűek erősebb szerkezetűek 110 frt s a legnagyobb 140 frtba kerülnek. Minthogy nevezett műasztalos most a nyári idő alatt még idővel s jó választékos készlettel rendelkezik — ajánljuk, hogy azon szöllő-birtokosoknak, kik e borsajtókat a következő szüreten mári alkalmazásba venni ohajjták — mielőbb meg-tegyék nála megrendeléseiket. — Műhely S.-a.-Uj-helyben Kazinczi utca. 535. sz.

Az uzsora ellen.

Örömmel értesülünk, hogy jeles tollu munka-társunk Ballagi Gézának a „Felső magyarországi uzsorások” czim alatt lapunkba irt czikke, — nemcsak, hogy más lap-társaink által is átvétetett, — de Sárospatakon egy üdvös és eddig a maga remében páratlan mozgalomnak megindítása is volt.

Sárospataki izraelita polgártársaink értelmi-sége ugyanis értekezleteket tart azon módok meg-beszélése végett, melyekkel a lelketlen uzsorások gonosz fáját, mely az emberiségnek szegényére, a gazdasági viszonyok alá aknázására s a nép meg-rontására, szemérmetlenebbül s nyiltabban üzi zse-beléseit mint valaha — társadalmi uton büntetni, megszegyeníteni és így kiirtani lehessen.

Mint halljuk, derék sárospataki izraelita polgár-társaink elhatározták volna, hogy mivel, ezen az izraelitaságnak csak szegényére való pióczákat a hitközségből kizárni nem lehet, — legalább a kül-lönböző jótékonyczelu vallásos egyuletekből fognak kitiltatni s közvetve más ily módokon sújtatni.

Üdvözljük a derék uttörőket, kik meggyünkben első helyen szolgáltatnak arra példát, hogy maga az izraelitaság értelmisége van hivatva a burján ellen fellépni.

Vajha itt a központban, hol az izraelitaságnál oly intelligentiával dicsekszik mint kevés más helyütt s hol az uzsorások és szédélgük oly remek példányai tenyésznek — szintén történnék már valami ez irányban E kérdéssel még bővebben fogunk foglalkozni

Vérus.

A sátoralja-ujhelyi önkéntes tüzoltó egylet zászlószentelési ünnepélye.

(Folytatás.)

Minél jobban közeledik a zászlószentelés ünne-pélye napja, annál élénkebbek az előkészületi moz-galmak az egylet és a közönség körében.

A szakbizottságok üléseznék — a működő

tagok na pontá gyakorolják magukat s vidám kürt szóval vonulnak a gőzmalom épületéhez, melyen a diszgyakorlat meg fog tartatni — az 50 kis tüzoltó, mely mozog már akár egy kis hadsereg — s az érkező vendégek ellátására minden irányba folynak az előkészületek.

Sajnálattal kell említenünk, hogy Gróf. Wallis Gyuláné sz. Somogyi Ilona grófnő ó méltósága, kit az egylet zászlóanyául fölkért, gyöngékedése miatt az ünnepélyen meg nem jelenhetik, — helyet-tesül az egylet Meczner Gyula, a s.-a.-ujhelyi választókerület képviselője s az egylet tisztb. főpa-rancsnokának nejét szül. Farkas Mária urnó ő ngát kérte fel, ki azt a legnagyobb készséggel elfogadni kegyeskedett.

Ennek folytán az ünnepély sorrendjében — június 14-én esti fél nyolcz órára a zászlóanya tiszteletére tervezett fáklýszene helyett a ó casinó nagytermében szini diszeloadás lesz az egylet javára, melynek végeztével a fényes tűzijátékkal össze-kötött ismerkedési estély veendi kezdetét a Diana kertben. — Az ismerkedési estélyhez szükségeltető jegyek Szentgyörgyi Vilmos r. b. pénztárnoknál válthatók. Egy jegy ára 60 kr. — E vonatkozásban meő kell azt is jegyezünk, hogy miután ugy a zászlószentelési, mint a diszgyakorlatihelyiség és Diana kert el lesznek zárva, a személyi belépti jegyek szintén a czimzett biz. pénztárnoknál kapha-tók — és pedig az egész ünnepély tartamára 30 krajczárért. A társas ebéd jegyekára: tüzoltó egyleti tagok részére 1 rt 50 kr. nem tüzoltóknak 2 frt. — E végből tisztelettel kérjük fel az érdekeltséget, hogy jegyekről jó előre gondoskodni sziveskedjék.

Társjegyeket ujjabban Mármaros-Szigetről is Miskolczirol jelentkeztek, — ez utóbbiak zászlóval:

a) Mármaros-Szigetről: Bucinszky István al-parancsnok, ékszerész, Fejér János sziv. parancsnok könyvelő, Viller György sziv. parancsnok, iparos, Tücsik Gyula tornavezető, megyei irnok, Keresztény Gábor mászó parancsnok, iparos, Pásztor Sándor rendfentartó, szolgabíró, Papszt Ignác rendfentartó fodrász, Cruczer Ágost rendfentartó czukrász, Tóth Sándor egyl. lelkész tanár, Szentgály Gyula altiszt, törv. irnok, Eitelt Antal csövezető, kincst. irnok, Ferenczy Kálmán szivattyus, irnok, Szép Géza má-szó, jogász, Vischán Elek mászó, jogász, Marczin-kóvszky szivattyus, kincst. irnok, Szemán Ferenc mászó iparos, Pollák Ferenc szivattyus nyomdász, Jeszták Mihály altiszt iparos, Kotos Gusztáv szivattyus iparos, Knobloih Márton csövezető, iparos, Hartman József sziv. altiszt, magánzó, Jancsura Mi-hály szivattyus, iparos, Ekschmidt Sándor mászó, iparos.

b) Miskolczirol: Soltész Nagy Kálmán főparacs-nok, polgármester, Szombati József alparancsnok, váraagy, Láng Károly alparancsnok, kereskedő, Hor-váth László pénztárnok, bizt. társ. hivatalnok, Klein Ede egyl. építész, Szekrényessy László szakaszi parancsnok, bizt. társ. hivatalnok, Buza Endre mászó, tvszéki jegyző, Kerekes Aurél mászó, tvszéki jegyző, Lengyel Lajos szivattyus, árvaszéki ülnök, Sassi Szabó Pál mászó, bizt. társ. hivatalnok, Molnár Gyula mászó, adófelügyelői hivatalnok, Sisovits Zsigmond zászlótartó, kereskedő, Paczauer Soma mászó, keres-kező, Steinfeld Zsigmond szivattyus kereskedő, Karove József szivattyus, iparos, Zsirko Károly szivattyus, iparos, Szemerszky József szivattyus, vasut hivatalnok.

Ez alkalommal van szernesenk a mélyen tisztelt koszorus leányokat fölkérni az iránt, hogy a zászló-szentelés napján június 15-én 7 órakor a megyehá-zánál megjelenni, és a város lakosságát az iránt hogy a vidéki társjegyek tiszteletére — azoknak f. hó 14-én a délutáni órákban történendő ünnepélyes fogadtatása és bevonulása alkalmával lakházaikat nemzeti lobogókkal földiszíteni sziveskedjenek.

Pataky Miklós,
egyl. II. titkár,
mint rendező bizottsági jegyző.

Külömfélék.

Meghívás. A s.-a.-ujhelyi ref. iskola ez évi tavaszi mulatságát folyó hó 11-ikén a „Torzsáson fogja megtartani, melyre a n. é. közönség tisztelet-tel meghívatik. — Kedvezetlen idő esetén a mu-latság 12-ikére lesz elhalasztva. Külön meghívók ez alkalommal nem fognak szétküldetni. S.-a.-ujhely 1879 július 8 a tanító kar.

Az adózó polgárok érdekében jelezük: misze-rint a felszólamlási bizottság f. h. 11-én kezdi meg üléseit a megyeház nagy termében.

A s.-a.-ujhelyi rk. nagy-gymnasiumban az évi nyilv. és magánvizsgálatok jun. 17-én veszik kez-detüket s tartatnak e hó 26-ikáig naponkint; az érdekelteket szivesen meghívja az igazgatóság.

+ **Jó világ.** Szerdán délután három pár mon-dotta el az izraelita-imaházban — „te az enyim, én a tied” — igéket! Tessék aztán azt mondani, hogy nem kél a lány.

Keresztessy Lajos kir. törvényszéki bíró bará-tunkat és családját súlyos vesztesség érte. Édes anya, a minden tekintetben példás nő, rövid szenvedés után májushó 31-én jobblétre szenderült. A részvét, mely mondhatjuk általánosságban nyilvánult e vá-ratlan csapás fölött, szolgáljon balzsamul hátrama-radt szeretteinek szivsbökre s enyhítse a pótol-hatlan vesztesség súlyos fájdalmait! A család részé-

